

JUSTITS MINISTERIET

Dato: 17. juni 2024
Kontor: Sikkerhedskontor II
Sagsbeh: Cenia Anne Spottog
Petersen
Sagsnr.: 2024-03780
Dok.: 3203811

UDKAST TIL TALE

Til brug for besvarelsen af samrådsspørgsmål L fra Folketingets Udenrigsudvalg

Samrådsspørgsmål L:

Vil ministrene redegøre for, hvilke konsekvenser det skal have for dansk eksport til F-35-kampflyprogrammet, at en hollandsk domstol den 12. februar 2024 har afsagt kendelse om, at hollandsk eksport af dele til F35-kampflyprogrammet skal stoppes, fordi domstolen vurderer, at der er klar risiko for, at israelske F35-kampfly bliver brugt til at begå alvorlige overtrædelser af den humanitære folkeret i Gaza?

Vil ministrene desuden redegøre for, hvori den hollandske domstols vurdering af eksport-kontrol adskiller sig fra den hidtidige danske eksportkontrolpraksis, bl.a. i relation til FN's våbenhandelstraktat og EU's regler?

Der henvises bl.a. til "Hollandsk domstol beordrer eksport til Israels F-35-kampfly stoppet. Dommen lægger pres på Danmark", information.dk den 12. februar 2024.

Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Trine Pertou Mach (EL).

Svar:

[Indledning]

Tak for ordet og tak for spørgsmålet.

Som udenrigsministeren også var inde på, vil jeg gerne indlede med også at slå fast, at situationen i Israel og Palæstina er dybt bekymrende. Regeringen følger derfor også udviklingen af konflikten nøje.

Og lad mig så vende mig mod selve samrådsspørgsmålet.

Jeg vil begynde med, hvordan tilladelser til eksport af militært udstyr bliver tildelt. Derefter vil jeg redegøre for, hvordan Rigspolitiet håndterer sager om eksport af militært udstyr til F-35-programmet.

[Rigspolitiets eksportkontrolpraksis]

Kontrol med eksport af militært udstyr er reguleret i den danske våbenlovgivning. Formålet med eksportkontrollen er helt overordnet, at Danmark bidrager til det internationale samarbejde om effektiv kontrol og åbenhed i forhold til handel med forsvarsmateriel.

I Danmark er det som bekendt Rigspolitiet, der udsteder tilladelser til eksport af militært udstyr. Det sker efter ansøgning.

En ansøgning til Rigspolitiet om eksport af militært udstyr skal bl.a. indeholde oplysninger om, hvilket produkt der ønskes udført, og hvem der er modtager af produktet.

Endvidere skal der fremgå oplysninger om slutbrugeren, hvis denne er kendt på ansøgningstidspunktet. Det skal også fremgå, hvis produktet skal indgå i et andet slutprodukt.

Ved slutbrugeren forstås den fysiske eller juridiske person, der er endelig bruger af materiellet. Slutproduktet er det produkt, som materiellet evt. skal monteres eller installeres i.

Rigspolitiet kan i forbindelse med sagsbehandlingen af en ansøgning i øvrigt indhente supplerende oplysninger fra ansøgeren, der generelt afgiver oplysninger under strafansvar (jf. straffelovens § 163).

Når der ansøges om eksport til en modtager i såkaldte tredjelande, dvs. lande uden for EU, EFTA og NATO, eller til Tyrkiet, skal Rigspolitiet høre Udenrigsministeriet, inden der træffes afgørelse i sagen. Udenrigsministeriet høres også, hvis der i ansøgningen er oplyst en kendt slutbruger i et tredjeland eller i Tyrkiet.

I sager, hvor det i ansøgningen er oplyst, at Israel er modtager- eller slutbrugerland, vil Udenrigsministeriet derfor altid skulle høres, inden Rigspolitiet træffer den endelige afgørelse.

Rigspolitiet lægger meget stor vægt på Udenrigsministeriets udtalelse ved afgørelsen. Det betyder i praksis, at en udtalelse fra Udenrigsministeriet imod at imødekomme ansøgningen vil medføre afslag fra Rigspolitiet.

[Eksport af militært udstyr til F-35-programmet]

Det er altså de generelle rammer omkring Rigspolitets behandling af ansøgninger om tilladelse til våbeneksport.

Hvis jeg så skal redegøre for, hvordan Rigspolitiet håndterer sager om eksport af militært udstyr til F-35-programmet, så er det vigtigt at holde for øje, at – som

udenrigsministeren også var inde på – danske virksomheders eksport til F-35-programmet i praksis ofte vil foregå med USA som modtager.

Det skyldes, at det på ansøgningstidspunktet ofte ikke er kendt, om og i givet fald hvilke F-35-partner- og brugerlande det færdige produkt med de pågældende delkomponenter evt. skal videresælges til.

Konkrete ansøgninger om eksport til bl.a. USA er omfattet af den rammevurdering, som Udenrigsministeriet har udarbejdet til brug for ansøgninger om eksporttilladelse til modtager- og slutbrugerlande inden for EU, EFTA og NATO med undtagelse af Tyrkiet.

Da USA er medlem af NATO, vil Udenrigsministeriet altså ikke som udgangspunkt skulle høres i ansøgninger om eksporttilladelser hertil. Medmindre der selvfølgelig i ansøgningen er oplyst en kendt slutbruger uden for EU, EFTA eller NATO, eller i Tyrkiet.

Som bekendt har Udenrigsministeriet dog i lyset af bl.a. den nederlandske dom og den alvorlige udvikling i Israel og Palæstina midlertidigt opfordret til, at Rigspolitiet i

relevant omfang hører Udenrigsministeriet vedrørende konkrete ansøgninger om eksport af dele til F-35-fly fra Danmark.

Rigspolitiet har derfor siden den 15. februar 2024 anmodet Udenrigsministeriet om en udtalelse i sager, der vedrører udstyr, som skal indgå i F-35, og hvor modtageren er angivet som et EU-, EFTA- eller NATO-land, og slutbruger er angivet som ukendt.

[Afrunding]

Afslutningsvis kan jeg oplyse, at Rigspolitiet har meddelt Justitsministeriet, at der siden den 15. februar 2024 er blevet foretaget høring af Udenrigsministeriet i tre ansøgninger om permanent udførsel af militært udstyr i sager, der vedrører F-35-programmet.

Rigspolitiet har desuden oplyst, at der er givet tilladelse til permanent udførsel i de tre sager.

Tak for ordet.